Boże, za Wiarę i Ojczyznę!

Nowy Przyjaciel Ludu

Oświata ludu — dokona cudu!

— Pismo polsko-katolickie w południowej części Wielkopolski.

...ciel L... ...zy razy tygodniowo.
...poczcie miesięcznie . . . . 100 mk.
...ekspedycji nex o ... w dom . 90 „
140 mk. ... „ „ 100 „
... rojedyńczy numer 10 mk.

Redaktor: **Franciszek Duszyński.**
Adres dla listów: **Nowy Przyjaciel Ludu — Kępno** (Wkp.)
Druk i nakład: Drukarni Spółkowej w Kępnie, ul. Mickiewicza 54.
Telefon nr. 47.

Cena ogłoszeń: wiersz petytowy jednołamowy 20 mk. żałobne i dla poszukujących pracy 15 M.,
Reklamy w dziale redakcyjnym 50 mk. za wiersz, przed tekstem 75 mk. za wiersz. Na ogłoszenia ponad 10 razy się powtarzające, odpowiedni rabat.

53. | Kępno, na czwartek 11. maja 1922 r. | Rok IX.

...nowczość polityki.

...kiedy 11. listopada 1918 r. na froncie ...ilky działa i rozpoczęła się żmudna ...adaniem nowego sposobu życia w świecie — już wtedy odrazu w szeregu państw o losach innych narodów, w szeregu t. do których należały: Anglja, Francja, ...onja, Stany Zjednoczone, a po wycofaniu ...ncji ze współudziału w decydowaniu ...ropejskich, Belgja — zarysowały się ...na czele jednego z nich stała Francja, ...szyszyła jej zawsze wiernie Belgja, a na ...ngja, popierana intensywnie przez ...przy milczącej aprobacie Japonji, a w pierwszej przy zgodzie Stanów Zjednoczonych. Jak ...ego przewagę bezwzględną posiadała ...go też jedynie Lloyd George utrzymuje ...go czasu na swem stanowisku premjera, ...brytyjski prezydent może mówić z ironją, ...wywiadach z prasą angielską o tem, ...ich swych współzawodników dotychczas ...łopatki.

...przeciwstawić się w jakikolwiek ...Anglji, chcąc osiągnąć bronione przez ..., szukała wciąż nowych sojuszników ...do zawdzięczenia, że weszła ona po ...Stanów Zjednoczonych w skład Rady Najwyższej Francja stale i wytrwale dąży do tego, ...najwyższa została powiększona o 2 jeszcze ...Małej Ententy, z ramienia której wszedłby ...przedstawiciel Czechosłowacji oraz ...takim wypadku w Radzie Najwyższej ...by prawie że zrównoważone, a nawet ...ge miałaby Francja, jeżeli weźmiemy pod ...onja ostatnio zaczyna powoli odsuwać ...to uwydatnia się zwłaszcza na konferencji ...gdzie kilkakrotnie przedstawiciel Japonji ...głosował przeciwko Lloyd Georgowi.

...targ, który powstał na tle memorjału ...wietów, wykazał, że różnice pomiędzy ...ncją jednak wciąż istnieją, że te dwa ...siłą woli starają się powstrzymywać wza... ...ażeby nie wywołać jakiegoś poważniejszego ...w Europie, konfliktu, który byłby ...nieunikniony, a mógłby doprowadzić ...ej, bardzo groźnej w skutkach wojny.

...rge, że zrozumiałym i znanym u niego ...zmusić Francję do przyjęcia angielskiego ..., zaczyna kokietować najzupełniej wy... ...innemi i Polskę, która dzięki temu, ...em pomiędzy Małą Ententą a państwami ... odgrywa na konferencji dosyć poważną ...ego mamy takie fakty, jak głosowanie ...dominjów angielskich za udziałem de... ...w podkomisji politycznej, które to gło... ...ego naturalnie odbyć się bez wyraźnej ...Georgea; dalej ciągłe aprobaty premjera ...podczas wystąpień naszego ministra, wobec ...bardzo wielkiej obojętności w tym względzie ...bardzo dużo do myślenia; wreszcie wybra... ...strona do specjalnej podkomisji rze... ...naszego eksperta p. Jastrzębskiego jest ...jawem bardzo symptomatycznym. Nie ..., że oceniono naszych delegatów nale... ...ale, że ocena ta jest w manifestacyjny ...sposób okazywana ze strony Anglji.

...wobec faktów, które bezwzględnie mają ...ternie doniosłe znaczenie, bowiem mo... ...spodziewać, że zostanie oficjalnie uznana ...wschodnia, ustanowiona na podstawie ...kiego. Wszakże należy zwracać baczną ..., ażeby przez zbytni kompromis, do jakiego ... min. Skirmuntta jego bardzo wątpliwej ...politycznej, — nie odsunąć się od Francji ...stale popierały sprawę polską, nie iść ...zwodniczych obietnic Lloyd George'a, ...lubi bardzo często zabawiać się w nieobowiązującą grę dyplomatyczną. Politykę polską powinna cechować stanowczość i świadomość wytycznych, do których dąży, oraz rozumny umiarkowany kompromis, w łączności z Francją i innymi naszymi sojusznikami.

Rozbrojenie.

Rozbrojenie było problemem, który od dawien dawna zajmował żywo cały świat, do którego urzeczywistnienia starały się dążyć nieomal wszystkie państwa. Patronował mu prąd społeczny zwany pacyfizmem, tj. chcąc unicestwić wszystkie wojny, jako przejaw szkodliwy dla ludzkości cywilizowanej, a zastąpić je drogą nieco odmienną, niekrwawą, przez zażegnywanie sporów na podstawie sądów polubownych, trybunałów rozjemczych itd.

Pierwszą taką próbą było zwołanie w r. 1907 do stolicy Holandji, Hagi, kongresu międzynarodowego, na którym rozpatrywano możliwość wprowadzenia w czyn idei pacyfistycznych, tj. zarządzenia na całej linji rozbrojenia. Próby te odrazu od samego początku spotkały się z decydującym niepowodzeniem, bowiem zarówno Rosja, jak i Niemcy — specjalnie te dwa państwa sprzeciwiły się zasadzie rozmaitych trybunałów, nie wierząc w ich skuteczność, a stojąc wytrwale na zasadach starego łacińskiego powiedzenia: „si vis pacem para bellum“ — jeżeli chcesz mieć pokój, bądź przygotowanym do wojny. I dlatego też w Hadze uchwalono jedynie pewne podstawy, normujące sposób prowadzenia wojny, starano się spętać człowieka—zwierzę, kiedy opanuje go szał wojenny i może w tem podnieceniu dopuszczać się czynów niezgodnych z kulturą i cywilizacją. W ten sposób powstała t. zw. konwencja haska; która np. pozwalała na swobodną akcję Czerwonemu Krzyżowi przy niesieniu pomocy rannym, a zarazem otaczała tenże Czerwony Krzyż opieką, bowiem do budynków oraz objektów opatrzonych jego godłami nie wolno strzelać.

Wszakże ostatnia wojna stwierdziła, że nawet te elementarne poczynania, te drobne udogodnienia nie są wprowadzane w czyn w szale zapamiętania wojennego, kiedy namiętności człowieka, patrzącego oko w oko śmierci są doprowadzone do zenitu i kiedy sam lekceważąc życie patrzy z obojętnością na cierpienia innych, zapominając nawet, że o ile możności należy im nieść ulgę. Byliśmy świadkami zarówno ze strony niemieckiej, a zwłaszcza bolszewickiej, jak napadano w brutalny sposób na Czerwony Krzyż, znęcano się nad rannymi, dobijano ich, a w potworny sposób znieważano Siostry Miłosierdzia. Byliśmy świadkami jeszcze można wręcz powiedzieć odwrotnych skutków konferencji haskiej, bowiem zaraz po jej zamknięciu zaczął się wzmożoną siłą szalony, opętańczy wyścig w zbrojeniu się mocarstw. Nieobliczalne wprost sumy wydawano na wojsko i flotę, a każde państwo stawiło sobie niejako za punkt honoru, ażeby inne pod tym względem przewyższyć, ażeby osiągnąć rezultaty jak najlepsze pod względem uzbrojenia. Ten wyścig skończył się wśród gromów dział, wśród łun pożarów, strasznego kataklizmu dziejowego, jakim była wojna światowa..

I znowuż kiedy zamilkło echo zgiełku bitewnego, gdy nad porżniętą siecią rowów strzeleckich ziemią przestało się unosić okrutne hasło wojny, przestała krążyć wszechwładna pani śmierć, wtedy powrócono do dawnych prób, znów zabrał głos pacyfizm, znów zaczęto mówić o rozbrojeniu. Więc cały Traktat Wersalski oparty, jak wiadomo, na 14 tezach idealisty-marzyciela filozofa-doktrynera Wilsona, starał się uniemożliwić prowadzenie dalszej wojny i powołał do życia Ligę Narodów, którą jednak już sami rodacy jej twórcy nie chcieli przyjąć, widząc swym trzeźwym umysłem, że ta Liga jest fikcją.

Faktycznie aż nadto dobrze wiemy, że z tą instytucją świat wogóle mało się liczy, że mają tam przemożny wpływ i głos głównie ci, którzy starają się zawsze w mętnej wodzie niezdecydowania łowić dla siebie tłuste ryby - żydzi.

Teraz więc problem rozbrojenia znów jest poruszany w Genui: mówią o jakichś paktach, o różnych projektach Francji, Anglji itd. Wszakże mamy wrażenie, że wszystkie one, jako nierealne spalą na panewce a pozostaną się jedynie dawne wypróbowane systemy, sojusze i porozumienia pomiędzy poszczególnemi narodami. Jednem słowem świat musi powrócić do dawnych form.

Na Górnym Śląsku.

„Schlesische Zeitung“ donosi, że orgeszowcy werbują sanitarjuszów, twierdząc, że wojna wybuchnie lada chwila. Wobec jawnego rozgłaszania tego rodzaju wieści należy przypuszczać, że jest to jeden z manewrów szantażu niemiecko-rosyjskiego, którym chcą przestraszyć Polskę i Europę.

W tych dniach około 70 orgeszowców napadło na wieś Kunetów w powiecie zabrskim. Napastników odparła miejscowa straż gminna z pomocą ludności. W miejscowości Wirek powiatu katowickiego napadli orgeszowcy na magazyny i składy kilku kupców miejscowych i zrabowali je. 5 orgeszowców schwytano. W powiecie strzeleckim i opolskim orgeszowcy w dalszym ciągu znajdują się w pogotowiu alarmowem.

„Sztandar Polski“ opisuje postępowanie urzędników pruskich przy sporządzaniu aktów urodzin, które rzuca jaskrawe światło na tolerancję i prawa mniejszości narodowych w niemieckiej części G. Śląska. Mianowicie kiedy rodzice zgłaszają się do urzędu z wiadomością o urodzinach dziecka, Niemcy zapytują, w jakim języku dziecko będzie się uczyło religji. Wobec obawy terroru ze strony Niemców większość rodziców odpowiada, że dzieci swe uczyć zamierzają po niemiecku.

G. Śląska komisja międzysojusznicza wystosowała do rządu niemieckiego notę, domagającą się zadośćuczynienia z powodu napadu na terytorjum niemieckiem na kurjera koalicyjnego, który jadąc motocyklem zbłądził i przekroczył teren plebiscytowy.

W nocy z 3 na 4 maja przybyło do Katowic około 80 urzędników policji zielonej z 3 oficerami i 1 oficerem angielskim. Wszyscy ci ludzie są to Niemcy uzbrojeni w długie pistolety i bagnety. Już dziś patrole złożone z niemieckich przybyszów krążą po Katowicach. Wielu z tych policjantów nosi ordery niemieckie. Krążą pogłoski, że ci ludzie mają zostać w Katowicach, członkowie zaś policji polskiej mają być wysłani na wieś w okolicę Katowic. W ten sposób Katowice znalazłyby się pod opieką niemieckich policjantów, którzy dziś już aresztowali jednego Polaka. Przyczyna tego rozporządzenia nie jest znana, w każdym razie ludność polska zamierza przeciw temu w jaknajostrzejszy sposób zaprotestować.

Podpisanie układu z Niemcami w połowie maja

Podpisanie układu między Polską i Niemcami nastąpi w połowie maja. Ponieważ układ ten musi być ratyfikowany przez oba parlamenty, więc według wszelkiego prawdopodobieństwa obsadzenie Górnego Śląska przez obie strony może nastąpić dopiero po Zielonych Świątkach. Dla uregulowania spraw mniejszości narodowych ustanowione będą urzędy specjalne w obu częściach Górnego Śląska; odwołanie od decyzji tych urzędów może nastąpić tylko do Ligi Narodów.

W obliczu 14-miljonowej armji.

W prasie zachodnio-europejskiej zastanawiają się nad kwestją czy Niemcy i bolszewicy podpisali obok opublikowanego traktatu konwencję wojskową. Dr. Wirth przeczy temu z emfazą, lecz głos jego nie zamyka tej kwestji bynajmniej, nie przemawia do przekonania. Zresztą jest to kwestja w gruncie rzeczy dziś obojętna, bo czyż Niemcy potrzebują spisanej konwencji, jeśli i tak mają w ręku czerwoną armję?

Doskonale oświetla to p. Cheradame w głośnej swej rozprawie, w której czytamy:

„Armja sowiecka jest niczem innem jak niemiecką armją w Rosji pod komendą niemiecko-żydowską. Sztab generalny tej armji jest zorganizowany przez sztabowców niemieckich, którzy zajmują również wszelkie posady, na jakich potrzebni są specjaliści. Podczas swej ostatniej podróży po Europie środkowej udało mi się otrzymać ze źródła, które uważam za dobrokonałe, nieogłoszoną jeszcze listę niemieckich oficerów w służbie sowieckiej od r. 1920, których nazwiska ukrywane są nawet przed tymi Niemcami, co są w służbie w Berlinie. Armja najemnicza, jaką Niemcy wyszkolają w Rosji, armja siedmiomiljonowa, jest przeznaczona jako odpowiednik siedmiomiljonowej armji niemieckiej której istnienie w Niemczech wykazał min. A. Lefevre w swej mowie w Izbie Deputowanych dnia 8 grudnia 1921 r. Ta koalicja, która obejmować będzie 14 miljonów żołnierzy, ma narzucić Europie i Azji wszechniemiecką niewolę."

O pas graniczny i konwencję pocztową z Litwą.

Rząd polski zwrócił się do R. L. N. z prośbą o uregulowanie polsko-litewskiego pasa granicznego przez pas neutralny przy linji demarkacyjnej. Wobec odrzucenia przez Litwę propozycji polskiej w tej sprawie rząd polski zwraca się do Rady Ligi Narodów z prośbą o jej załatwienie przesyłając jednocześnie wyjaśnienie, jak koniecznem jest załatwienie tej kwestji ze względu na bezpieczeństwo ludu w pasie neutralnym oraz współpracę polsko-litewską.

Delegacja polska przy Radzie Ligi Narodów poruszy p. między innemi sprawami także sprawę konwencji pocztowo telegraficznej z Litwą.

Jak wiadomo rząd polski zaproponował nawiązanie stosunków pocztowych Litwie, która je odrzuciła, uzależniając zawarcie odnośnej konwencji od układu politycznego pomiędzy Litwą a Polską. Litwa przystąpiła swojego czasu do międzynarodowej konwencji pocztowo-telegraficznej podpisanej w Madrycie 30. listopada 1920 r., a przez usunięcie się od niej naruszyła zobowiązanie międzynarodowe.

Uzależnienie zgody na podjęcie komunikacji pocztowej z Polską od jakiejkolwiek umowy z nami nie może być usprawiedliwionym przepisami wspomnianej konwencji.

Ludożerstwo.

Niejednokrotnie dochodziły z Rosji słuchy o panującem tam ludożerstwie, wywołanem przez klęskę głodu. Były to jednak wieści ogólnikowe i niedające dokładnego wyobrażenia o tem, jak przedstawia się w rzeczywistości ta straszna sprawa. Teraz dopiero podaje niemieckie czasopismo ryskie „Rigasche Rundschau" list pewnej Niemki, pochodzącej z Łotwy, której mąż jest funkcjonarjuszem sowieckim, a która, pisząc do swej rodziny, przytacza następujące konkretne szczegóły w tej materji:

„W naszych okolicach pojawiła się przed dwoma miesiącami i coraz dalej sięga nowa okropność, a mianowicie ludożerstwo. To, co do was piszę, jest szczerą prawdą. Nie chcieliśmy z początku w nią wierzyć, ale potwierdzenie jej otrzymał mąż od tajnej policji kryminalnej.

„Ludożerstwo objawia się tu pod dwojaką postacią: trupy z cmentarzy, przeważnie na tyfus plamisty, zostają albo wykopywane, ćwiartowane, solone i zjadane (czasem nawet bez solenia,) albo też — co jest o wiele wygodniej — wycina się miękkie części z trupów, które wyrzucone są z baraków tyfusowych do rowów (bo niema komu ich grzebać) i z tych części zapomocą maszyny specjalnej robi się kiełbasę, sprzedawaną później na targach.

„W pewnej wsi, oddalonej o sto wiorst od naszej — patrol policji znalazł u zamożnych chłopów, którzy jeszcze chleb mieli, trzy pełne fury ludzkiego mięsa mrożonego, solonego i wędzonego. Ważyło ono razem 75 pudów! U pewnego Ormianina znaleziono także pełną beczkę solonego mięsa ludzkiego. Rozstrzelano go wprawdzie, ale to niewiele pomaga, bo ludzie sobie smak popsuli.

„Dziś znaleziono niedaleko od nas skórę, ściągniętą z człowieka. Skóry owczej nie znajdzie się na drodze, ale skórę ludzką psy pożerają. Zaszliśmy już tak daleko."

Trudno wystawić sobie coś bardziej wstrząsającego, niż ten suchy opis stosunków, będących konsekwencją gospodarki bolszewików, którzy mają jeszcze czelność dyktować Europie warunki w Genui.

Zlot sokołów w Poznaniu.

(13, 14 i 15 sierpnia).

Odezwa.

Przez pół wieku Sokolstwo polskie w dniach niewoli pracowało w cichości z wiarą, iż zabłyśnie nam jutrzenka swobody. Dziś, gdy posiadamy już własne Państwo, zrozumienie idei sokolej przeniknąć winno całe społeczeństwo, gdyż od tego w wielkiej mierze zależy upewniony byt Rzeczypospolitej Musimy posiadać obywateli zdrowych fizycznie i moralnie, we wszystkich warstwach społecznych, obywateli, zdolnych do każdego wysiłku jaki im spełnić każe obywatelskie sumienie i nakaz najwyższych władz państwowych.

Sokolstwo nasze pracuje wśród młodzieży nad tem, by w Państwie takich obywateli było jaknajwięcej Pracuje dla dobra Państwa i pragnie w pracy tej znaleść pomoc całego zdrowo myślącego społeczeństwa.

Wyniki swej pracy Sokolstwo Wielkopolski i Pomorza wykaże przez Zlot, jaki w dniach 13. 14 i 15 sierpnia odbędzie się w Poznaniu. Stanie na nim do ćwiczeń, wykazując sprawność fizyczną członków i sprawność organizacyjną Sokoła, kilka tysięcy młodzieży. Będzie to Zlot, który liczebnością swą przewyższy dotychczasowe przedwojenne Zloty sokole, — Zlot taki, jakie widzieliśmy dotąd tylko w Krakowie i Lwowie, a ostatnio w Warszawie. Przygotowania są już w pełnym toku od ostatnich miesięcy roku ubiegłego. Po okręgach i gniazdach sokolich odbywają się ćwiczenia wszystkich oddziałów — sokołów, sokolic i sokoląt. Po wszystkich gniazdach ogół członków najliczniejszem przybyciem do Poznania na sierpniowy Zlot pragnie zamanifestować swe zrozumienie dla idei sokolej i porwać za sobą całe społeczeństwo.

Wiemy, że Sokolstwo posiada sympatyków wszędzie. Obecnie, gdy wrą przygotowania do Zlotu, gdy przygotowania te wymagają ogromnych nakładów pracy, wszechstronnego poparcia moralnego i materjalnego, najlepsza nadarza się okazja do wykazania tych sympatyj

Prosimy tedy o pomoc wszystkich, prosimy o nią szczególnie władze nasze.

Gdy sokoli duch, — nie znający przeciwieństw partyjnych i klasowych, a jedynie umiłowanie sprawy ogólnej, — i sokoli hart udzielą się wszystkim, wówczas, spełnimy o całość i rozwój Państwa, odpierając my wszystkie ataki polityczne i gospodarcze i pouczając społeczeństwo o zdrowych, silnych mięśniach zepsutych sercach

Komitet honorowy.

Ks. poseł Adamski. Dr. Kazimierz Bajon... Bydgoszcz. Starosta Dr. Dominik Bogoc... Wojewoda Jan Brejski, Toruń. Wojewo... chowski. Dr. Alfred Chłapowski, Bonikowo. Kościerzyna. Bernard Chrzanowski, prez... sokołów. Starosta Czarliński, Toruń. Pr... ski, Gdańsk. Ks radca Dembek, Grudziąd... glich. L. Figiel, Bydgoszcz. Prof. Dr. ... kowski. Wiktor Gładysz. Gen. broni... Gorzuchowo. Dr. Kazimierz Hącia, Pozn... zydent Dr. Kiedacz. Komierowski, Komo... Wł. Kontrowicz. Dr. Bolesław Krysie... Lange-Wnukowski. Juljan Lange, Wy... Laude, Tczew. Ks. poseł Łosiński, Siera... skup Łukomski. Franciszek Mańkow... Marchlewski, Grudziądz. Antoni Marw... zurkiewicz. Poseł Dr. Meissner. Staros... Winc. Niemojewski, Śliwniki. T. Otmia... cyński. Edw. Pawłowski Profesor D... Piasecki. Radca Dr. Piórek, Bydgoszcz... Janta-Połczyński, Wysoka. Inż. Marjan P... Gen. Paszewski. Prezydent Cyryl Ratajs... pecka Karol Rzepecki. Dr. Emil Sch... nister Dr. Zygm. Seyda. Dr. Sotierajs... Dr. Tadeusz Szulc. Dr. Tadeusz Szułdrz... wo. Rektor Dr. Heljodor Swięcicki. Ja... goszcz. Wiceminister Dr. Stan. Wachow... Wierzbicki. Bydgoszcz. Prezydent Wrocł... Minister Dr. Wybicki. Gen. Zielińs...

F. K. Ziółkowski.

Przewodnictwa Dzielnic Pomorskiej ... skiej Związku Tow. gimn. ...

Bilety skarbowe

Polska krajowa kasa pożyczkowa ... wszystkich obywateli polskich, który... o wzmocnienie zdolności nabywczej ... z gorącem wezwaniem do umieszczenia ... w biletach skarbowych.

Główną przyczyną wzrostu emisji ... potrzebne przechowywanie i ukrywa... Ukryte zaś pieniądze nietylko nie prz... ale przeciwnie przyczyniają się do ob... tości, gdyż powodują druk nowych ... wymaga obieg Im więcej zaś pieniędzy ... nie kupić można, tem bardziej rośnie ... Właściciel 5 proc. biletów skarbo... przedewszystkiem pobiera odsetki od ... datku, a pozatem korzysta z nader ... wymiany biletów z powrotem na g... potrzebie i bez żadnych kosztów.

Stosownie bowiem do komunik... skarbu zamieszczonego przed termin... III serji będą na żądanie posiadaczy wy... centralną kasę państwową, kasy skarb... datkowe oraz wszystkie oddziały ... kasy pożyczkowej, według ich wart... z uwzględnieniem odsetek do dnia ... czonych na każdym bilecie bez pobie... ność jakichkolwiek opłat lub prowizji. ... tych samych zasadach przyjmują trzy ... przy wszelkich opłatach również na k... narówni z gotowizną.

Ks. Stanisław Adamski, poseł do sejmu.

Zadania Chrześcijańskiej Demokracji w Polsce.

9

—o—

Inicjatywa do zmian ustawodawczych lub do innych zabiegów politycznych w przeważnej części wypadków, wychodzić powinna właśnie od tych **organizacyj gospodarczych i oświatowych** — które bezpośrednio wśród swej działalności wyczuwają potrzeby zmian lub uzupełnień ustawodawstwa społecznego, stykają się z trudnościami i przeszkodami — na które natrafia dążenie do realizacji ogólnego programu społecznego i politycznego.

Ścisle zatem współdziałanie z niemi będzie nieodzowne — współdziałanie przedewszystkiem z pomocą ludzi, którzy zarówno w życiu gospodarczem lub kulturalno oświatowem, jak i w politycznej pracy biorą udział Zbliżenie jaknajwiększe organizacyj typu oświatowego i gospodarczego do organizacji politycznej powinno wieść do **celowego współdziałania, jednak bez naruszania samodzielności którejkolwiek z pomiędzy nich.**

Byłoby **błędem**, gdyby organizacja polityczna chciała **narzucać** oświatowej lub gospodarczej swoją wolę. Naodwrót znowu: — organizacja polityczna, uzależniona czy to od organizacyj gospodarczych czy to oświatowych, traci swój rozmach i swoją siłę — swobodę ruchów. **O kolejności i celowości kroków politycznych, taktyce i chwili odpowiedniej, o sposobie użycia siły politycznej może decydować jedynie organizacja polityczna.** Współdziałanie oświatowej, religijnej, kulturalnej, gospodarczej i politycznej organizacji **bez panowania jednej nad drugą,** — oto najlepsza droga. Wspólny zaś zasadniczy program — gruntowne wyświetlanie spornych kwestyj, najlepszym pozostanie łącznikiem i pierwiastkiem zgodnego postępu pracy.

Stronnictwo polityczne, umieszczające w programie nietylko życzliwość, ale popieranie idei religijnej, nietylko przyznawające się do podstaw religijnych, ale nawet podejmujące walkę o swobodny rozwój organizacji kościelnej — a zwłaszcza katolickiej — aż nazbyt łatwo popadnie w podejrzenie beznadziejnej **zależności od kleru, Kościoła Rzymu** Widmem **klerykalizmu,** niewoli watykańskiej straszyć się będzie aż nazbyt często Polskę i Polaków wobec rosnącego w siłę polskiego stronnictwa chrześcijańskiej demokracji, przerażać zależnością od poszczególnych biskupów lub episkopatu wogóle itd.

Warto bliżej przypatrzyć się sprawie.

Nie ulega wątpliwości, że stronnictwo, które żyje ideowością religijną i współczesną Kościoła katolickiego **— nie może udawać — że Kościół i przedstawiciele jego — są dla niego czemś obcem, a znajomość kompromitującą**

Nie ulega wątpliwości, że stronnictwo takie dbać musi, aby **nie utraciło czystości zasad religijnych i nie odbiegło od wytycznej linji katolicko-społecznego programu.** Kontakt, porozumienie istnieć musi.

Stąd nie dziw, że w stronnictwie nie zabraknie duchowieństwa — które posiada przecież pełne obywatelskie prawa, a jest rzeczoznawcą w sprawach religji

Stąd nie dziw, że stronnictwo w ważnych sprawach dotyczących praw i spraw Kościoła katolickiego, wychowania itd., szukać będzie porozumienia z episkopatem — aby jedno drugiemu nie paraliżowało zabiegów.

Ale od porozumiewania się w poszczególnych sprawach **do politycznej zależności od kleru i episkopatu daleka droga** W sprawach **wiary i obyczajów decyduje** Kościół katolicki — uznaje to i uznać musi każdy wierzący katolik.

O sposobach i środkach dążenia ... gramem ustalonego, o taktyce, bie... decyduje i decydować musi samo... nictwo polityczne, które pełną po... odpowiedzialność za swe poczyn...

Charakter dróg i sposobów dzia... określają prawa moralności chrześcijań... granic **kodeksu moralności przyro... przyrodzonej przysługuje nam ... działania politycznego i gospodarcze...**

Byłoby dziwnem, gdyby w stron... jańskiej demokracji duchowieństwo nie ... udziału — zarówno dla sympatycznego ... jak i dla okazania atmosfery politycz... zatrutej bakterjami nieuczciwości, fałs... Teologowie jako rzeczoznawcy ideal... będą naszemu stronnictwu zawsze bardz... **współpracownikami.** Wszakżeż **komu... listów** mają także we wszystkich organ... w-teoretyków swoich zasad i ... członka naszej mniejszości narodowej ... **— wolno nam** mieć specjalistów ... w dziedzinie politycznej uważamy za r... **nych, ale nie za uprzywilejowanych ... mógłby istnieć w konserwatywnem ... w demokratycznem stronnictwie pod... mu podstaw istnienia.**

Z naszego pojmowania programu ... że **nie możemy się uważać za jedyne ... katolickie.** Ani nie chcemy zapa... wszystkich katolików bez wyjątku, a... mieli żalu, jeśli część duchowieństwa ... w stronnictwach innych, życzliwe wzg... zagadnień zajmujących stanowisko.

(Dokończenie nastąpi)

...rkowe (III serji) zastępują gotówkę na... szczególnie w odcinkach po 50 000 i 100 000 ...ów sum znaczniejszych miljonowych.
...wać bilety skarbowe (III serji) można w cen...asie skarbowej, kasach skarbowych, urzędach ...ych i wszystkich oddziałach P. K. K. P.

Baczność!

...ek Samoobrony Społecznej - Dyrekcja Okrę...wa „Rozwój“ w Poznaniu jest organizacją ...ca zło wciskające się w nasze życie gospo...darczego rozsadnikiem są przeważnie żydzi. ...więc bardzo o nadsyłanie nam informacyj do... osiedlania się, wykupywania domów i ziemi ...emiopłodów itp. pokątnego handlu domokrąż...estępstwach i czynach karygodnych popełnia...ez żydów — by materjał tą drogą zebrany ...am do poinformowania społeczeństwa polskie...kimi szkodnikami Państwa są żydzi i do ...ga. Listy adresować: Związek Samoobrony ...i - Dyrekcja Okręgowa T-wa „Rozwój“ ...Aleje Marcinkowskie 24 parter. Godziny ...ne dla stron codziennie od godz. 3 6 wiecz. ...niedziel i świąt.

Odezwa!

...szająca się z dnia na dzień trudność wyży...niastach nie pozostała bez wpływu na małe ...Setki zbiedzonych niedokrwistych, i scho...ci wyczekiwać będzie prosząc o wysłanie ...Staraniem naszem będzie wybrać dzieci naj...e i zdrowe, dlatego wysyłamy tylko dzieci ...przez lekarzy i polecone przez rektorów ...ół. Wobec zbliżających się wakacji let...osimy się już teraz do obywatelstwa wiej...osobą o przygarnięcie maluczkich pod dach ...as dowolny, choćby tylko na parę tygodni, ...alecznie odżywione znów sił nabrać mogły. ...nie wdzięczni będziemy tym Paniom Dobro...które inne lata podjęły się wielkiego trudu ...ie się naszą dziatwą poznańską. Prosimy ...Panie z dworów, dworków, folwarków, pro...ebę włościańskich o przytulenie naszego ...Każde miejsce jest nam pożądane: „Bóg ...zagrodzi.“

...zbliżającego się nawału pracy biurowej ...ej sprawie konieczny, upraszamy zatem ...

...ci nadesłać możemy?
...jakim wieku mniejwięcej?
...chłopców czy dziewczęta?
...jak długo?

...szemy sobie zwrócić się także do Wieleb...owieństwa, Szan. Nauczycielstwa, do wszyst...dobrej woli, aby w imię dobra społecznego ...być pomocnymi w wyszukaniu miejsc dla ...dzieciątek, abyśmy sprostać mogli rezultatom ...zednich ...

...ośnie pozwolimy sobie także zakołatać do ...społeczeństwa w mieście i okolicy o pomoc ...kolonji wakacyjnych w Kobylnicy przez ...udzielenie nam łaskawych darów także w materjałach spożywczych wszelkiego rodzaju i ofiary pieniężnej, które stanowią niepomierną a zasadniczą podstawę ciężkiego zadania wyżywienia dzieci w czasie wakacji. Mamy niezłomną nadzieję, że obywatelstwo, które w ofiarności nie da prześcignąć się, złoży dowód swej żywotności i serca dla tak wzniosłego czynu miłosierdzia i składamy już naprzód

„Bóg zapłać!“

Biuro „Stelli“ znajduje się w Poznaniu ul. Długa 17, w gmachu miejskiej sali gimnastycznej. Tel. nr. 1274. Godz. biurowe codzień od 3—5 po poł.

Łask. subwencje prosimy przesłać na ręce skarbnika „Stelli“ p. Bolesława Ziętkiewicza, ul. Nowa 8, lub do Banku Związku Spółek Zarobkowych konto B. Fol. 63692 —

Zarząd i Wydział Zawiadowczy „Stelli“
Towarzystwo Kolonij Wakacyjnych i Stacyj Sanitarnych
Tow. zap. w Poznaniu.
Radca Dr. Dembiński,
Dyrektor Jan Suchowiak — Józef Nowicki
Jan Wiokliński — Bolesław Ziętkiewicz
skarbnik, Poznań, ul. Nowa 8.
M. Chłapowski, Rogaczow Mały. L. Frankiewicz.
Dr. Adam Karwowski, — Józef Kuźaj
X. Laskowski, Dr. Osowicki, Radca Podolka,
Inspektor Jan Poprawski — Jan Sławski
X. Prałat A. Stychel, Dr. Szulczewski. Józef Winiewicz.
Jan hr. Żółtowski, Czacz.

KRONIKA.

Kalendarz rzymsko-katolicki:

Sroda 10-go maja Antonin b. w., Gordjan i Epimach mm.
Czwartek 11-go „ Franciszek w., Mamert b., Jan z Hieron w.
Piątek 12-go „ Pankracy z tow. mm., Nereusz z tow. mm.

Wschód słońca o godz. 4,15 — Zachód o godz. 7,38
„ „ o „ 4,14 — „ o „ 7,40
„ „ o „ 4,12 — „ o „ 7,41

MIEJSCOWA.

— **Święta kolejarzy.** Wedle ogłoszenia Ministerstwa kolei, kolejarze w biurach i warsztatach mają następujące dni święcić: 1 stycznia, 6 stycznia, 3 maja 29 czerwca, 15 sierpnia, 1 października, 8 25 i 26 grudnia, pozatem drugie święto Wielkiejnocy, Wniebowstąpienie, Zielone Swiątki i Boże Ciało. Wszelkie inne zarządzenia poszczególnych dyrekcji, oparte na lokalnych zwyczajach od tej chwili tracą swą moc.

— **Walne Zebranie** Tow. Czerw. Krzyża odbędzie się we wtorek d. 23 maja o godz. 5 tej po południu w lokalu Czytelni dla Kobiet. O liczny udział prosi Zarząd.

Z Poznania

— **Ruch towarowy z zagranicą.** Dyrekcja Kolei Państwowych w Poznaniu podaje do wiadomości osób interesowanych, że wobec dostatecznej ilości wagonów oraz uregulowania sprawy obrotów wagonów towarowych z zagranicą (Niemcami) znosi się z dniem 1 maja dotychczasowy obowiązek opatrywania listów przewozowych stemplem zezwalającym na zamawianie wagonów przy wszystkich ładunkach przeznaczonych do Niemiec.

— **Zjazd inwalidów.** W niedzielę 7 bm. odbył się w sali Domu Ewangelickiego zjazd inwalidów województwa poznańskiego.

— **Śmierć przy pracy.** Tragiczny wypadek zdarzył się we wtorek przed południem na nowej budowli fabryki papierosów firmy Droste przy ul. Bukowskiej 29. Zatrudniony tam blacharz Jan Jarmurzkiewicz, spadł z wysokości trzeciego piętra i odniósł tak poważne kontuzje, że wkrótce wyzionął ducha.

Z całej Polski.

— **Prezydent m. Bydgoszczy.** Na posiedzeniu Rady Miejskiej wybrany został na prezydenta w naszem mieście p. Bernard Śliwiński, dotychczasowy komendant policji państwowej w Poznaniu. P. Śliwiński proponowaną mu godność przyjął.

— **30 tysięcy bezrobotnych.** Państwowy urząd pośrednictwa pracy komunikuje następujące dane w kwestji bezrobocia:

Stan bezrobocia trwa nadal. Wprawdzie łagodzi je powiew wiosny przez wznoszenie niewielkich budowli, drobnych remontów miejskich, ale bardzo wolno. Przemysł jakoś nie nabiera rozmachu.

O całe niebo lepiej dzieje się rolnikom, których brak, a w szczególności „bandosów“ z Małopolski i Wołynia, zapotrzebowanie na nich dosięga liczby 5000 i podnieść się jeszcze.

Drobne partje robotników do 50 miesięcznie, wyjeżdżają do Francji, werbowani przez centralny komitet Związku kopalń francuskich. Zarobek niewykwalifikowanego robotnika wynosi tam około 15 franków dziennie. Ludzie jadą chętnie. Jeden dzień przynosi 15 ogłoszeń. Nie wszyscy jednak mogą zaliczyć się do kategorji szczęśliwców. Są niemiłosiernie redukowani przez badania komisji lekarskich, dotyczących zdolności fizycznych osobnika.

Jest duże zapotrzebowanie na służbę domową. Brak jednak w Warszawie elementu pewnego, zaś importowanie go z prowincji napotyka na trudności.

W marcu r. b. złożono 4476 zgłoszeń o pracę, zapotrzebowań na pracowników wpłynęło 2321 (kobiety i mężczyźni), z tego obsadzono 1664 miejsca. Z strony inteligencji zgłosiło się 765 osób, obsadzono 121 na ogólną liczbę wolnych miejsc 312. Do pracy na roli zgłosiło się 207 osób, obsadzono 142 na ogólną liczbę zapotrzebowań 249. Młodociani: miejsc wolnych obsadzono 323 poszukujących 369.

Sprawy inwalidów w tej mierze stoją nieźle. Według specjalnych ustaw każda fabryka na 50 robotników ma zatrudnić 1 inwalidę.

49 zakładów przemysłowych zgłosiło się o pracowników, przeznaczając wolnych miejsc 160, umieszczono 135, na 155 poszukujących ciężko lub lekko poszkodowanych na zdrowiu inwalidów.

Na specjalne wyróżnienie zasługuje firma Haberbusch i Schiele, która spełniając obywatelski, godny naśladowania czyn, przyjęła już 30 pracowników inwalidów 50 proc. a nawet więcej poszkodowanych.

Ruch budowlany i celowe roboty w stolicy, które mogą dać zajęcie 5 tys. robotników przy budowie węzła warszawskiego, nowego mostu kolejowego, mostu Poniatowskiego, portu na Saskiej Kępie, szkół, plantowaniu placów pod ogrody miejskie, dalszem regulowaniu pobrzeża Wisła itd., usunęłyby z placu Napole-

---

...kowski. 21

ERNYHORA

WIESZCZ UKRAIŃSKI

Powieść historyczna z roku 1768.

—o—

...wat z ciebie, stary, tęgoś się sprawił; a gdzie ...cz czy z nami?

...ejsze atamanie, mnie ojciec błahoczynny ...Kahorlíku do obozu moskiewskiego.

...ciebie Bóg prowadzi, na! masz na drogę ...kilkanaście sztuk złota i srebra. Ścisnął ...czył nazad, świsnął i wszyscy na koń ...ął kilku kozaków naprzód, a potem wszy...uszyli się z miejsca, czoło zawróciło się

...długi szereg wił się ponad rzeką, nadszedł ...przeprawił się na prawy brzeg, ciągnął ...starzec liczył, liczył jeźdźców, sotnie po ...czył zgięciem palców, ale i palców nie ...skryli się za laskiem, zasłonili się wzgó...raz ukazali się, nareszcie zniknęli w stepie; ...ął głową wzniósł oczy w górę i rzekł. ...opamiętaj obłąkanych — i żywo wrócił ...Korsuniowi.

...olegiem rzeki, okiem ciągnie po szerokiem ...myśl zapuścił po głębokiej krainie duma...arzy gorzki smutek, na czole harde postano...z ludzi na niego nie patrzy, przed nikim ...taj, a Bóg co wszystko widzi i czyta w duszy ...chajże czyta i na twarzy.

...rzałego sitowia zerwał się tabun cyranek ...wbijał się w powietrze; starzec patrzał jak ...wiankiem zaokrągliły pod obłokami, ...spuszczając się w dół przypadły na ...woda zabełkotała i porysowała się w drobne

...rzegnął głową starzec:

...spokojne, nie o was teraz ludzie myślą, ...o szlachetniejszej zwierzynie.

...odezwał się w oczeretce: buu! buu!

— Raz, dwa! niedrogie będzie żyto, ale wieleż to ludzi przed czasem nie doczeka się chleba Bożego!

A w tem ujrzał dwóch chłopów na koniach biegnących prawym brzegiem od Stebłowa; ci zawołali nań:

— Stary! stary! a można tędy przejechać?

Była tam grobelka z chrustu, na pół zalana wodą; w kilku miejscach już nawet chrust nie sterczał.

— Nie wiem, ja nie tut jszy, ja Bohusławski.

— No, to dobrze to czekaj na nas, bo jak nie, to dopędzimy, a będzie licho.

Starzec zatrzymał się.

Konie kręciły się nad brzegiem i nie chciały iść na groblę; to postawią nogę, to się w zad skręcą, a jeźdźce ciągle okładali nahajką po bokach, nareszcie zmuszone wstąpiły, brodziył czas jakiś, potem wpadłszy nagle w przerwę, płynęły w szczupakach. Konie parskały, a chłopi wołali: uch! uch! znów brodziły, znowu płynęły, aż w końcu dostali się na brzeg; jeźdźce zsiedli z koni.

— No, stary, co tam słychać w Bohusławiu?

— Tam nasi z laszkami trochę pożartowali.

— A gdzie teraz ojciec Żeleźniak, nasz ataman?

— Niema jak dwie godziny, jakem go zdybał, z wojskiem poszedł do Makiedan.

— No, Dubyna, to ty go dopędzisz przed wieczorem jeszcze, to niedaleko.

— Teraz napijmy się ze starym: na pohybel lachom i żydom! a na zdrowie nam chłopom! Mnie dalej jechać do Kahorlika z listem, a ja rad napić się: starzy ludzie mówią, że trzeba uczcić starość.

Odroczył torbę i dobył spora baryłkę.

Dubyna znów się przypatrywał, a potem odskoczył w bok i przeżegnał się:

— To Wernyhora!

Drugi chłop upuścił baryłkę i krzyżem się żegnał: Wernyhora! a stary spokojnie stał.

— Ja Mykita Panczuk z Bohusławia, nie Wernyhora, niechaj mnie Bóg broni, abym ja miał do czynienia z bisami, jak ten, o którym mówicie.

Dubyna nie wierzył i nie chciał się zbliżyć.

— Słuchaj, Bajda, ja przysięgnę, że to Wernyhora, czy to ja raz go widział u Chiczewskiego; ja mam dobre oko, ja wczoraj mówiłem, że to skarogniady Nekrasy; nieraz ja tego hycla zgrzebłem czesał, a wy koniecznie dumaliście, że to nasi, pokazało się, czyja prawda górą.

Starzec wyjął kopiejkę i jakąś kartę.

— Tym razem, mój panku, mylisz się, oto od ojca Żeleźniaka, a oto karta z Ekonomii.

I dawał w ręce Dubyny, ale ten coraz się oddalał.

Bajda wziął kopiejkę i obracał w palcach.

— To nasz znak, a co ten papier, to nie przy mnie pisany. Dubyna, on nasz, tobie z głowy nie wyszumiał Szyndrowiecki miód; klin klinem wybijać — napijmy się ze starym.

Dubyna potrząsał głową.

— Napić się ja zawsze gotów, ale dalibóg, to Wernyhora.

— Ktokolwiek on jest, z nam trzyma: Pana Boga chwal, a nie zadziaj się z djabłem.

Odetkał baryłkę.

— W ręce twoje, Dubyna, za zdrowie starego.

Tęgo pociągnął, bez miary i Dubyna pił, a stary, wziąwszy baryłkę:

— Dziękuję wam, moi panowie, za wasze zdrowie, na pohybel lachom i żydom!

A ciągle pili, a Dubyna powtarzał do starego:

— Jaki ty podobny do Wernyhory, tylko tamten nie miał brody.

I tu gładził starca po brodzie.

— Jakby was jedna matka porodziła.

Bajda wyjął list:

— Chwała Bogu że pismo do generała nie zamokło.

I położył je na ziemi.

Słońce grzało miłem ciepłem, wódka moroczyła po głowach, a starzec rozwlekle opowiadał rzeź Bohusławia i pochód Żeleźniaka. Z początku dwaj gońce pilnie zdawali się słuchać, potem ziewali, a w końcu sen mrużył oczy, czołami chylili się do ziemi, nagle się czymali w górę, pasowali się czas jakiś ze snem, nareszcie ciała, jakby ołowiem ciężone, opadły na trawę i poczęli chrapać.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

ona rzesze bezrobotnych, liczba której dosięga 30 tysięcy [illegible] na Warszawę i okolice. Lepiej budować coś celowego, aniżeli płacić zapomogi o czem aż nadto głośno słychać wśród sfer miarodajnych.

— **Ilość urzędów celnych w Polsce.** Obecna ilość urzędów celnych w Polsce przedstawia się jak następuje: urzędów samodzielnych Polska posiada 125, Gdańsk 38, ekspozytur Polska 38, Gdańsk 1; razem Polska 163, Gdańsk 18, czyli łącznie 181. Urzędy te dzielą się na graniczne i wewnętrzne; granicznych Polska posiada 151, Gdańsk 17; wewnętrznych Polska posiada 12, Gdańsk 1. Pozatem urzędy te dzielą się jeszcze na kolejowe, drogowe, rzeczne i morskie. Urzędów kolejowych Polska posiada 65, Gdańsk 12. Następnie Polska posiada urzędów drogowych 93, rzecznych 3, morskich 2 i Gdańsk morskich 6. Po przyłączeniu do Polski Górnego Śląska będzie Polska musiała zorganizować tam około 25 urzędów celnych kolejowych i 36 drogowych czyli razem przeszło 60 nowych urzędów celnych.

— **Towarzystwo Gniazd Sierocych** Towarzystwo Gniazd Sierocych, które z dzieci swych przygotowuje materjał na społecznych pracowników, dąży od początku swego istnienia do zainteresowania swojemi pracami najszersze warstwy społeczeństwa, a przedewszystkiem ciała samorządowe. Starania TGS. nie pozostały bez skutku. Z roku na rok budzi się coraz większe zainteresowanie i zaufanie miast i gejmików do prac TGS. W 1920 roku 14 samorządów udzieliło TGS. subwencji na sumę Mk. 110 546, w następnym 37 samorządów poparło prace TGS. sumą Mk. 1,537,404. Na rok 1922 do dnia 20 kwietnia zadeklarowało swą pomoc 49 samorządów na sumę Mk. 5,210,500. Dzień każdy prawie przynosi nowe zapisy na członków czynnych lub na członków założycieli Zakupujący miejsce wieczyste w organizacji TGS. ma prawo dać Towarzystwu na wychowanie swojego kandydata.

— **Niedobór papieru w Polsce.** Polska zużywa niesłychanie mało papieru zaledwie 4.2 kg. rocznie na 1 mieszkańca (Stany Zjednoczone zużywają 62,7 kg.) Wziąwszy pod uwagę 27-miljonową ludność otrzymamy konsumpcję 113,4 milj kg., roczną produkcję 36,0 milj. kg. Niedobór wynosi 77,4 milj. kg. Uruchomienie nieczynnych maszyn papierniczych (dla braku cellozy) da krajowi 24 milj. kg. papieru. Przy całkowitym uruchomieniu papierni niedobór wyniesie jednak rocznie ca. 53,4 milj. kg. Niedobór ten usunąć może tylko założenie w kraju nowych fabryk tak celluloży jak i papieru.

— **Krakowski urząd walki z lichwą** ściągnął w ciągu 2 lat swej działalności 4,446,769 mk. tytułem grzywien, oraz 51,877 mk. tytułem konfiskat. Na dwuletni okres działalności suma ta nie przedstawia się bardzo imponująco i zdaje się, że opłata personelu pochłonęła w tym czasie znacznie więcej. W imię słuszności należy jednak przyznać, że w ostatnim czasie Urząd Walki z lichwą począł energicznie ścigać nadużycia.

Dlaczego?..

konieczną jest rzeczą, by Polacy katolicy zrzeszyli się w potężne Stronnictwo polityczne?

Dowiesz się

nietylko, ale

się przekonasz

o takiej konieczności, gdy przeczytasz uważnie broszurę:

Zadania Chrześcijańskiej Demokracji w Polsce.

Poleca:

Księgarnia Społeczna, Poznań

ulica Skarbowa nr. 12.

Żądaj w księgarniach!

Popieraj zdrową, katolicką, narodową zasadę, nabywając i szerząc pisma, broszury i książki — — o katolickiej narodowej treści. — —

— **Zjazd Opiek Szkolnych.** W Łodzi odbył się Zjazd Opiek Szkolnych województwa łódzkiego, na którym podkreślano potrzebę poprawy bytu nauczycieli szkół powszechnych i postanowiono domagać się od Rządu dalszej akcji w kierunku szerzenia oświaty na wsi. Przytem podkreślono, że województwo łódzkie pod względem oświaty ludowej zajmuje pierwsze miejsce wśród innych województw.

— **Powódź ślubów.** Sfery kościelne zostanawia fakt znacznej ilości ślubów, jakie odbyły się w Warszawie w poniedziałek wielkanocny. Od r. 1914 nie notowano w kronikach kościelnych Warszawy tyle ślubów w jednym dniu naraz. Ani katastrofalny brak mieszkań, ani drożyzna wypraw ślubnych i kosztów uczt weselnych nie powstrzymuje ludzi od stawiania przed ołtarzem i nie odstrasza od więzów hymenu. Widocznie, iż faktycznym powodem wstrzymywania się ludzi od zawierania związków małżeńskich była jedynie wojna. Swoją drogą Warszawa musi być szczęśliwem miastem dla starych panien.

— **Aresztowanie przyjaciela Lenina w Warszawie.** Sensację wywołało tu aresztowanie osobistego przyjaciela Lenina, który razem z nim przyjechał w zaplombowanym wagonie do Petersburga, Aleksandra Granasa. Aresztowano go 1 maja w czasie manifestacji, na podstawie wskazówek pewnego szewca warszawskiego.

— **Uroczystość na cmentarzu obrońców Lwowa.** Na posiedzeniu powiększonego komitetu omawiano sprawę uroczystości poświęcenia kamienia węgielnego pod kaplicę na cmentarzu obrońcy Lwowa. Pierwotnie zamierzono uroczystość tę urządzić 25. bm. w czasie zjazdu miast polskich i merów francuskich. Ze względu jednak na krótki termin, odłożono ją na dzień 25 czerwca, t. j. w czasie zjazdu Sokołów.

Ze świata.

— **170 gazet** przestało w Niemczech [illegible] z powodu szalonego wzrostu cła za papier kowania.

— **Pomór w Rosji. Epidemja cholery** szerzy się w Rosji z niezmierną szybkością. padkach zasłabnięcia donoszą obecnie dzienni kie prawie z całego terytorjum Rosji. Na wzrasta w zastraszający sposób epidemja tyfu którą władze sowjeckie podjęły z epidemją skuteczna. Jednym z głównych rozsadników są koleje, które znajdują się w okropn W Kijowie ofiary epidemji są tak wielkie, stwowy urząd pogrzebowy nie może podołać zadaniu.

— **Walki w Irlandji.** Od 2-go maja rządowe południowej republiki irlandzkiej ofenzywę przeciwko eksternistom. Wojska państwa zajęły w wielu miejscowościach szereg koszar wojsk republikańskich.

— **Wojna domowa w Chinach.** Wojna w Chinach rozszerza się coraz bardziej. gubernator Mandżurji gen. Wu-Po Fu, leader centralnych Chin, rozpoczął ofenzywę w Pekinu. Pozatem donoszą, że rewolucjoniści eskadrą morską północnych Chin.

Kurs giełdy warszawskiej

z dnia 9. maja 1922 r.

(Wstępne notowania.)

Marka niemiecka	-	-	-	-
Dolary St. Zjednoczonych		-	-	-
Rubel złoty	-	-	-	-
500-carskie	-	-	-	-
Franki francuskie		-	-	-
Funty angielskie		-	-	-
Rubel srebrny	-	-	-	-

Tendencja na markę niemiecką słaba.

Notowania Urzędu Stanu Cyw.

Za czas od 1-go — 6-go maja 1922

Urodzenia.

Eleonora Stok * 19. 3. 22. w Hanulinie. [illegible] 23. 4. 22. w Celince. Mieczysław, Jan Łakomski w Kępnie. Elza Hebisch * 28. 4. 22. w Przysiersławia, Zyta Jeziorek * 28. 4. 22. w Kępnie. Stanisław * 29. 4. 22. w Kochłowach. Stanisław Woźniak w Ostrówcu.

Zgony:

Zdzisław Felicjan Kałek † 30. 4. 22. w Kępnie 3 tygodni. Franciszka Wróbel † 3. 5. 22. w Kępnie 34 lata.

Pokwitowanie.

— **Na ochronkę** ofiarował p. Mieczysław [illegible] wokat z Kępna, 2000 mk.

Respondek, burmistrz.

Na sezon wiosenno--letowy

materjały damskie i męskie - - - -

w wielkim wyborze poleca

St. Dzwonkowski

skład bławatów

w Kępnie -- Rynek -- dom p. Lisa

Stale na składzie: płótna, inlety pościelowe, perkale, płótna na fartuchy, ręczniki, kołdry, muśliny, woale, satyny, froty, batysty, zefiry, wsypy itd.

Obsługa rzetelna! Ceny umiarkowane!

Z inicjatywy **Związku Kolejarzy Z. Z. P. Filja Kępno** odbędzie się **w niedzielę, dnia 14 b. m. w parku majętności Grębanin**

zabawa majowa

Program wielce urozmaicony **grami towarzyskiemi niespodziankami i koncertem** pierwszej orkiestry. Pozatem

TAŃCE

na sali pałacu Grębanin.

Zimny i ciepły bufet na miejscu, dobrze pielęgnowane [illegible]

Wozy oczekują gości do godziny 2[30] po poł. przed Strzałkowem

O liczny udział Szan. Obywatelstwa Kępna i okolicy uprasza

534

Licytacja

na 546

wydzierżawienie łąk

najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą odbędzie się

we wtorek dnia 16 maja b. r. o godz. 9 rano

w Kępnie przy Alejach Marcinkowskiego.

Dom. Mianowice.

UMEBLOWANIE

kuchni, sypialki, pokoju, wózik dziecięcy i inne rzeczy

na sprzedaż. Gdzie, wskaże eks. N. P. L. pod nr. 542.

Poszukuje się od 15-go maja albo później

kucharki oraz pokojowej

Zgłoszenia przyjmuje 543

Dwór Nawrotów

p. Podzamcze.

Może się zgłosić

POKOJOWA

znająca się 541

na praniu i prasowaniu

Dom Domasłów

p. Trębaczów.

Elewka

może się zgłosić od zaraz.

WNUK,

Jadalnia Polska

Warszawska 256.

Meblowany

pokój

zaraz do wynajęcia.

Gdzie, wskaże eksp. Nowego Przyj. Ludu pod nr. 545.

DOMOSTWO

z ogródkiem, za cenę 1,700,000 mkp. zaraz na sprzedaż.

Gdzie, wskaże eksp. N. P. L. pod nr. 527.

Stroić **fortepiany**

przybędę do Kępna i okolicy. **TYLKO PIŚM. ZGŁ.** uprasza się do eksp. N. P. L.

Kurowski, Poznań.

Wózik nadający się i regulowany w dobrym na sprzedaż. Gdzie, N. P. L.

ŻEL obręcz (Ban ma na Drukarn